

Examenul de bacalaureat național 2015

**Proba E. a)
Limba și literatura română**

Varianta 9

**Filiera teoretică – Profil real; Filiera tehnologică;
Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)**

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Citește următorul text:

*Jăratecul din ochii-ți azi e fum
Și umbre moi pe chipul tău se-ngână
Tot mai cu greu te deslușesc pe drum
Când luneci trist cu pas felin de lână –*

*Îmi stăruî într-atâta și acum
Cu ochi duiosi și arzători precum
În prima seară în care ne văzum
Șezând cu amintirile de mână.*

*Când viscoarele viselor se sting
Te văd înstrăinată în unghere
Și-ți țese-al nepăsării mut paing*
Mantii voievodale de tăcere.*

*Azi te iubesc cum ești și cum vei fi
Dar umbre mari pe chipul tău se-ngână
Și-n mine zaci precum în licăriri
Un chip întârziat într-o fântână.*

*E-o lege vană, dragoste nestins
Să ardă pururi peste depărtare?
Ori eu nicicând să nu-mi pot năbuși
Cu tine, suferința în uitare?*

*Cărările se spintecă-n sfârșit
Și de alt vis cumplit, văd trist și crud
Că am să-ncerc ca dorul înmiit
În mii de alte lacrimi să mi-l ud.*

(Nicolae Labiș, **Dor căzut**)

*paing s.m. păianjen

Scrive pe foaia de examen răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Numește câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor *chipul* și *șezând*. **2 puncte**
2. Explică rolul cratimei în secvența *se-ngână*. **2 puncte**
3. Construiește un enunț în care să folosești o locuțiune/expresie care conține substantivul *umbră*. **2 puncte**
4. Transcrie, din textul dat, două cuvinte/grupuri de cuvinte care sunt mărci lexico-gramaticale ale subiectivității. **4 puncte**
5. Precizează două motive literare prezente în textul dat. **4 puncte**

6. Selectează, din textul dat, două secvențe care conturează dimensiunea temporală a imaginarului poetic. **4 puncte**
7. Prezintă semnificația a două figuri de stil diferite din primele două strofe ale textului. **4 puncte**
8. Ilustrează, cu câte un exemplu din textul dat, două trăsături ale genului liric. **4 puncte**
9. Comentează, în 60 – 100 de cuvinte, strofa a patra a textului, prin evidențierea relației dintre ideea poetică și mijloacele artistice. **4 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Scrie un text de tip argumentativ de 150 – 300 de cuvinte despre *importanța implicării tinerilor în activități umanitare*.

În elaborarea textului de tip argumentativ, trebuie:

- să respecti structura discursului de tip argumentativ: formularea ideilor în scris, utilizarea mijloacelor lingvistice adecvate exprimării unei aprecieri; **8 puncte**
- să ai conținutul adecvat argumentării pe tema dată: formularea ipotezei/a propriei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate ipotezei, formularea unei concluzii pertinente; **16 puncte**
- să respecti normele limbii literare (registru stilistic adecvat, normele de exprimare, de ortografie și de punctuație) și precizarea privind numărul de cuvinte. **6 puncte**

Notă! În vederea acordării punctajului, textul trebuie să fie în concordanță cu problematica pusă în discuție.

Nu sunt obligatorii exemplele din opere literare.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de 600 – 900 de cuvinte despre *particularitățile de construcție a unui personaj* dintr-o nuvelă studiată.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al personajului ales, prin raportare la conflictul/conFLICTELE din nuvela studiată;
- evidențierea unei trăsături a personajului ales, ilustrată prin două episoade/citate/secvențe comentate;
- ilustrarea a patru componente de structură, de compoziție și de limbaj ale nuvelei studiate, semnificative pentru construcția personajului ales (de exemplu: acțiune, conflict, relații temporale și spațiale, construcția subiectului, perspectivă narativă, modalități de caracterizare, registre stilistice, limbajul personajelor etc.);
- susținerea unei opinii despre modul în care o idee sau tema nuvelei studiate se reflectă în construcția personajului.

Notă!

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului vei primi **16 puncte** (câte 4 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului vei primi **14 puncte** (*organizarea ideilor în scris* – 3 puncte; *abilități de analiză și argumentare* – 3 puncte; *utilizarea limbii literare* – 2 puncte; *ortografia* – 2 puncte; *punctuația* – 2 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* – 1 punct; *respectarea precizării privind numărul de cuvinte* – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 600 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Examenul de bacalaureat național 2015

**Proba E. a)
Limba și literatura română**

Varianta 9

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

**Filiera teoretică – Profil real; Filiera tehnologică;
Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)**

- Se punctează orice formulare/modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit prin barem. Nu se acordă fracțiuni de punct.
- Se acordă 10 puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la 10 a punctajului total acordat pentru lucrare.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

1. câte 1 punct pentru numirea fiecărui sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor indicate (de exemplu: *chipul* – față; *șezând* – stând) **2 x 1 p. = 2 puncte**
2. explicarea rolului cratimei în secvența indicată (de exemplu: marchează rostirea legată a două cuvinte; marchează căderea unei vocale) **2 puncte**
3. construirea oricărui enunț în care se folosește o locuțiune/expresie care conține cuvântul indicat **2 puncte**
4. câte 2 puncte pentru transcrierea oricăror două cuvinte/grupuri de cuvinte care sunt mărci lexico-gramaticale ale subiectivității (de exemplu: *deslușesc*; *îmi*) **2 x 2 p. = 4 puncte**
5. câte 2 puncte pentru precizarea oricăror două motive literare prezente în textul dat (de exemplu: amintirea; suferința) **2 x 2 p. = 4 puncte**
6. câte 2 puncte pentru selectarea oricăror două secvențe care conturează dimensiunea temporală a imaginarului poetic (de exemplu: *Jăratecul din ochii-ți azi e fum*; *În prima seară*) **2 x 2 p. = 4 puncte**
7. – câte 1 punct pentru identificarea oricăror două figuri de stil diferite din primele două strofe ale textului dat **2 x 1 p. = 2 puncte**
– câte 1 punct pentru prezentarea adecvată a semnificației fiecăreia dintre cele două figuri de stil identificate **2 x 1 p. = 2 puncte**
8. – câte 1 punct pentru menționarea oricăror două trăsături ale genului liric, prezente în textul dat (de exemplu: transmiterea în mod direct a unor idei și sentimente; prezența instanței comunicării lirice – eul liric) **2 x 1 p. = 2 puncte**
– câte 1 punct pentru ilustrarea, cu câte un exemplu din textul dat, a fiecăreia dintre cele două trăsături menționate **2 x 1 p. = 2 puncte**
9. – comentarea strofei a patra a textului, prin evidențierea relației dintre ideea poetică și mijloacele artistice: *comentare adecvată și nuanțată* – 3 p.; *comentare schematică, ezitantă* – 2 p.; *încercare de comentare* – 1 p. **3 puncte**
– respectarea precizării privind numărul de cuvinte **1 punct**

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

– structura discursului de tip argumentativ:

- formularea ideilor în scris: *text clar organizat, coerent, cu echilibru între componente* – 4 p.; *text parțial organizat, fără echilibru între componente* – 2 p. **4 puncte**
- utilizarea mijloacelor lingvistice utile exprimării unei aprecieri (de exemplu: verbe de opinie, adverbe/locuțiuni adverbiale de mod folosite ca indici ai subiectivității evaluative, conjuncții/locuțiuni conjuncționale cu rol argumentativ, utilizate pentru exprimarea raporturilor de tip cauzal, consecutiv, final, concluziv etc., conectori argumentativi): *utilizare adecvată* – 4 p.; *utilizare parțial adecvată* – 2 p. **4 puncte**

– conținutul argumentării:

- formularea ipotezei/a propriei opinii față de problematica propusă **2 puncte**
- câte 3 puncte pentru enunțarea fiecăreia dintre cele două argumente adecvate ipotezei **2 x 3 p. = 6 puncte**
- câte 3 puncte pentru dezvoltarea corespunzătoare a fiecăreia dintre cele două argumente enunțate: *dezvoltare clară, nuanțată* – 3 p.; *încercare de dezvoltare, schematism* – 1 p. **2 x 3 p. = 6 puncte**
- formularea unei concluzii pertinente **2 puncte**

– respectarea normelor limbii literare și a precizării privind numărul de cuvinte:

- registrul stilistic adecvat cerinței **1 punct**
- respectarea normelor de exprimare (0-1 greșeli lexicale sau morfo-sintactice – 2 p.; 2 greșeli – 1 p.; 3 sau mai multe greșeli – 0 p.) **2 puncte**
- respectarea normelor de ortografie și de punctuație (0-1 greșeli ortografice și de punctuație – 2 p.; 2 greșeli – 1 p.; 3 sau mai multe greșeli – 0 p.) **2 puncte**
- respectarea precizării privind numărul de cuvinte **1 punct**

Notă! În vederea acordării punctajului, textul trebuie să fie în concordanță cu problematica pusă în discuție.

Nu sunt obligatorii exemplele din opere literare.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Conținut – 16 puncte

- prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al personajului ales, prin raportare la conflictul/conflictele din nuvela studiată **4 puncte**
 - *prezentare adecvată și nuanțată, prin raportare la conflictul/conflictele din nuvela studiată* – 4 p.
 - *prezentare adecvată, fără raportare la conflictul/conflictele din nuvela studiată* – 2 p.
 - *prezentare schematică sau superficială* – 1 p.
- evidențierea unei trăsături a personajului ales, prin două episoade/citate/secvențe comentate **4 puncte**
 - *menționarea oricărei trăsături a personajului ales* – 1 p.
 - *ilustrarea trăsăturii prin două episoade/citate/secvențe comentate* – 3 p.; *ilustrarea printr-un episod/citat sau printr-o secvență comentată* – 2 p.; *simpla numire a unor episoade/secvențe sau tendința de rezumare* – 1 p.
- câte 1 punct pentru ilustrarea fiecăreia dintre cele patru componente de structură, de compoziție și de limbaj ale nuvelei studiate, semnificative pentru construcția personajului ales **4 x 1 p. = 4 puncte**
- susținerea unei opinii despre modul în care o idee sau tema nuvelei studiate se reflectă în construcția personajului: *susținere adecvată și nuanțată* – 4 p.; *încercare de susținere sau schematism* – 2 p.; *simplă formulare a opiniei* – 1 p. **4 puncte**

Redactare – 14 puncte

- organizarea ideilor în scris **3 puncte**
 - *text clar, organizat, coerent, cu echilibru între introducere, cuprins și încheiere, în care construcția paragrafelor subliniază ideile în succesiune logică* – 3 p.
 - *text parțial organizat, cu dezechilibru între componente, în care construcția paragrafelor nu subliniază ideile în succesiune logică* – 2 p.
 - *text vag organizat, fără evidențierea trecerii de la o idee la alta* – 1 p.
- abilități de analiză și de argumentare **3 puncte**
 - *relație adecvată între idee și argument, utilizare de argumente convingătoare, formulare de judecăți de valoare relevante* – 3 p.
 - *relație parțial adecvată între idee și argument, utilizare de argumente insuficient de convingătoare, formulare de judecăți parțial relevante* – 2 p.
 - *relație nerelevantă între idee și argument, schematism* – 1 p.
- utilizarea limbii literare (*stil și vocabular potrivite temei, claritate a enunțului, varietate a lexicului, sintaxă adecvată* – 2 p.; *vocabular restrâns, monoton* – 1 p.) **2 puncte**
- ortografia (0-1 erori: 2 p.; 2 erori: 1 p.; 3 sau mai multe erori: 0 p.) **2 puncte**
- punctuația (0-1 erori: 2 p.; 2 erori: 1 p.; 3 sau mai multe erori: 0 p.) **2 puncte**
- așezarea în pagină, lizibilitatea **1 punct**
- respectarea precizării privind numărul de cuvinte **1 punct**

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseul trebuie să aibă minimum 600 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.